

Megjelenik hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	12 frt. o. é.
Félévre	6 " "
Évesjegyre	3 " "
Egy hóra	1 " "

Szerkesztői szállás:

belső s*énutca 131. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.)

Hausenstein és Voglernél (Neuer-Markt 11. szám.)

Posten: Zeisler M. (Király utca 60. sz.)

Nyitléri cikkek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY” october — decz. folyamára.

Tisztelettel kérjük azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetéseik mult hó végével lejárt, megrendeléseiket mihamarabb megtenni, hogy teljes számú példányokkal szolgálhassunk

Előfizetési ár: 3 frt. o. é.

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Az előfizetési összegek beküldésénél postai utalványt kérünk használni, mely jutányosabb és kevesebb fáradsággal jár a pecsét alatti küldésnél; így például: 3 frtért 18 krt kell fizetni a feladásnál és 3 krt itt az átvevőnél, holott a postai utalványra 1 darab 10 kros bélyeg ráragasztásával minden ki van fizetve.

Stein János,
a „K. Közlöny” kiadója.

Róma és Esztergom.

(S.) Nem kis aggodalommal látjuk valósulni azok jóslatát, kik a b. Eötvös által kezdeményezett katolikus autonóm mozgalom megindulásakor már úgy vélekedtek, hogy a hazánkban is kétségkívül létező, sőt jól szervezett s Rómából vett jelszó után járó ultramontan párt arra fogja e mozgalmat felhasználni akarni, hogy azon önkényuralmat, melyet a püspökök a magyar katolikus egyház kebelében lassanként beharapozott visszaélés folytán s az ügy tetemes hátrányára tetleg gyakorol, még inkább megerősítse, forma szerint törvényesítse.

A fővárosban éppen most folyamatosan levő katolikus tanácskozmány arra látszik mutatni, hogy Esztergom és Róma teljes egyetértéssel, tökéletes párhuzamban halad a szabadelvű eszmék s a modern társadalommal szemben, az újabb kor vívmányainak megsemmisítésére, — mintha csak arra törekednének, hogy az emberiséget önmagához méltó rendeltetésétől félre vezessék.

A mi most két éve az erdélyi katolikusok gy.-fejérvári tanácskozmányának megőlt betűje vala: a világi katolikusok részvétele, hogy ne mondjuk, önmagukról lemondása, s a katolikus autonómia nagy horderejű céljaival való könnyelmű nem törődés, az a pesti tanácskozmányt is szégyenletes zátynyra juttatni készűl.

Itt, mint ott elmulaszták a világi képviselők teljes számban megjelenni az értekezleten, miáltal a többség az ultramontan párt kezébe kerülve, ez az említett tanácskozmányt a lehető legserencsétlenebb, legvégzetesebb eredmény felé tereli.

Hazátalan küzd hazánk nagy fia Deák Ferencz néhány szabadelvű társaságában a kor kívánalmait mellett, hasztalan szólal fel Kúthy Márton nyiltan, férfias bátorsággal, a tiszta meggyőződés hangján a szabadelvű eszmék érdekében: az esztergomi parancsónak föltétlen engedelmeskedő ultramontan többség kénytelenül leszavazza.

Es így a cultusminiszter által a legnemesebb célból összehívott tanácskozmány kárhözatos eszközzé válik a magasb papság kezében.

A magas clerus meggondolhatja ugyan, hogy önmagára nézve sem idéz elő üdvös eredményt, magát a magyar katolicizmust pedig a legválságosabb bonyodalmakba sodorja, midőn éppen akkor szegődik a reactio szolgálatába, mikor a katolicizmus központján az általános kulturának, a haladásnak hadat izenni készülnek.

Mennyivel szebb, hazafiasabb volna éppen most a magasb küldetéséről megfellebbezett papismussal szemben oda működni, hogy a katolikus egyház érdekei hibeinek érdekeivel a kor kívánalmait szerint megegyeztesse, s kölcsönösen megszilárdíttassanak, hogy a magyar katolicizmus belkormányzata a szabadelvűség és democratia alapján újraszerveztessék.

A megcsökönösült ultramontanizmus azonban vak elkapottságában hivi érdekei ellen tör, nem gondolván meg, hogy azzal az egyház létalapiját is megingatja.

Ideje, hogy a világi katolikusok a helyzet veszélyességét felismerjék, hogy a kétségtelen létező, de ide-tova elszort szabadelvű katolikus elemek egy szerves egészszé tömörüljenek, egy fővel gondolkozzanak s egy test gyanánt cselekedjenek, főleg pedig, hogy a megindult autonómikus szervezkedés ügye iránt több érdekltséget, nagyobb buzgóságot tanusítsanak.

A katolicizmus, mint hitfelekezet, többé magát el nem szigetelheti; viszonyai az állam általános társadalmi viszonyaival szorosan össze levén forrva, ezeket nem ignorálhatja; az 1848-diki törvényhozás által alapul elfogadott jogegyenlőség elve elől ki nem térhet, általában: kell, hogy a kor eszméinek hódolva kebelében a világiaknak is visszaadja az eddig jogtalanul megtagadott befolyást, s az önkormányzat üdvös rendszerét, mely nélkül ma már testület fenn nem állhat, őszintén, hátsó gondolat nélkül elfogadja, alkalmazza.

A főpapi párt, elhiszszük, nem szívesen fog ugyan meghajolni e parancsoló szükségnek, de reméljük, hogy a mit a jelen tanácskozmány többsége megtagadand a katolikus hivatól, azt a törvényhozás helyrehozandja.

Sőt arról is meg vagyunk győződve, hogy a cultusminiszter, a szabadelvű tudós: báró Eötvös József sem engedheti meg, hogy szabadelvű kezdeményét így kizsákmányolja, kitűzött nemes irányától ennyire eltérítse a reactiora törekvő ultramontanizmus.

Az „Esti Lap” szükségesnek látta „az erdélyi törvényszékek székhelyeiről” irt minapi cikkünkre (117. sz.) reflectálni. Engedje meg t. lap-társunk, hogy mi viszont reflectálhassunk az ő megjegyzéseire.

T. collegánk azzal indokolja reflexióját, hogy ha vezércikkünkben csak „saját combinationokat” mondtunk volna el, ezáltal még nem szolt volna e tárgyhoz. — Mi sem szolánánk most, ha t. lap-társunk nem lát többet említett cikkünkben „saját combinationoknál.”

Az ellen-reflexiók azon tévedése, mintha mi a törvényszékek székhelyeinek elhelyezésére nézve oly pozitív igéreteket tettünk volna, melyek be nem válhatók, s olyan szintén pozitív megtagadásokat mondtunk volna ki, melyek végrehajtása az illető helységeket igazságtalanul sújtaná — onnan ered, mert az első folyamodásu királyi törvényszékek megpendített székhelyeit a járásbíróságok székhelyeivel tévesztette össze, ugyanis, bár nem tudjuk 8, 10, vagy 20 kir. törvényszéket szándékszik a kormány a törvényhozásnak ajánlani, a népesség arányára, vagy a területre épít-e a nevezett törvényszékek beosztását, azt az egyet azonban mégis tudjuk, hogy ha az ország egész topographiai s üzleti és kereskedelmi viszonyait ignorálni nem akarja, az erdélyi részek általunk előszámolt nagyobb városait az első folyamodásu kir. törvényszékek felállításánál ki nem kerülheti, ugy-szintén az általunk elősorolt kisebb helységeket a járásbíróságok felállításánál.

Alig hisszük, hogy ez országgrész meghatározott számú kerületekre leendő célszerű felosztása, akár 200 ezer léleknek „Kajántó” körüli csoportosítása által is eszközölthetessék, mint azt az „Esti Lap” „higadtnak” nevezett cikkünkre gunyorosan megjegyzi. Sőt, meg vagyunk győződve, hogy az országot csupán topographiai tekintetből és csupán czirkalommal célszerű kerületekre felosztani nem lehet, minután az e részben mérvadó üzleti, kereskedelmi, közlekedési, közműveltségi sat. sat. viszonyokat tekinteten kívül hagyni merő képtelenség.

Egyébiránt említett cikkünkben már ismételve kijelentettük, hogy tüzetesen csak akkor szándékozunk e tárgyhöz szólani, midőn a kormány illető törvényjavaslata elő leendő terjesztve, ezáltal csak az e részben követendő főbb elvekre akartunk figyelmeltetni.

Még megérjük, hogy a „M. Polgár” csupa „furesaságok”-ból fog állani. Ugyanis kelle nagyobb furesaság, megvan-e egy magát „politikai”-nak valló lap azon szerkesztői a legprimitebb politikai kérdések vitatására érve, kik a bírói ítéletek ellen nyilvánosan izgatnak, holott tudhatnák, hogy az alkotmányos bíróságok ítéletei előtt meghajolni, minden józan gondolkodásu alkotmányos honpolgár kötelessége. Mivé lesz különben a törvény iránti tisztelet a nép szívében? A „M. Polgár”-nak azonban a tófalviak urbíri pere

is elég jó a politikai tüke csinálásra, holott maga elismeri, hogy a bírói ítéleteket közgazdászai úton megváltoztatni sem a miniszteriumnak, sem a kir. biztosnak nem áll hatalmában. Miért közöl tehát mégis izgató levelet Dr. Ratiu Jánosról? Gratulálunk a „M. Polgár”-nak ezen új munkatársához!

Telekkönyvi oktatás.

(Megtartatott Magyar Láposon september 23 kán a helyszínelés megkezdése előtt.)

(Folytatása és vége.)

Lássuk már most a hitel telekkönyvek hasznait!

A mely országnak nincs hitele, abban a földművelés, ipar és kereskedelem pangásnak indul; a hitel által előidézett pénzforgalom ellenben a földművelés, ipar és kereskedelem mezején kedvező lendületet teremt, s az országot virágzóvá teszi. Ebből következik, hogy minden országnak fő élet-ere: a hitel.

Hazánk nagyobb birtokosai közül többen, hogy az urbériesség megszüntetésével földbirtokaikban szenvedett hátrányt kipótolhassák, külföldi pénzintézetekhez fordultak hitelért, de ott azt mondták: nem adunk, mert pénzünk nálunk nincs biztosítva, nincsen telekkönyvek. Azért Magyarországon a telekkönyvek behozatala után a pénzes emberek azonnal földhitelbank létrehozásán fáradoznak, s midőn az létrejött, királyhágón inneni birtokosaink folyamodtak, hogy a földhitelbank működése Erdélyre is kiterjesztessék. Megtagadtatott, mert nem voltak telekkönyveink.

Es így kénytelen volt az erdélyi birtokosság egyrésze magát vérszópó uszorások karjai közé vetni, száztól ötvenbatvanos kamatot fizetni, és így a helyett, hogy földbirtokát jövedelmezővé tegye, pár év alatt örökösének s az ország kipótolhatatlan kárára magát tönkre tette, koldusbotra jutatta.

Történt pedig ez azért, mert nem volt hitelünk, és hitelünk nem lehetett, mert törvényeink eddigi védelme alatt a tőkepénzes nem adhatta pénzét birtokosainknak, mert birtokviszonyaik rendezetlensége miatt pénze nem volt biztosítva. Csak egy visszaélés említek meg, mely fájdalom! gyakran előfordult jogéletünkben a telekkönyvek nem léte miatt, s melyből mindenki átláthatja a telekkönyvek hasznát, igazságszolgáltatási szempontból is.

Valaki tetemes pénzösszeget kölcsönzött földbirtokára, később vagy nem akart, vagy nem volt képes fizetni. Hitelozója perre, hosszu költséges perre volt utalva, hogy kikölcsönzött pénzéhez juthasson, végre hosszas per után megnyerte a végrehajtást, de midőn azt az adós földbirtoka ellen vezeti, imé előáll annak neje, hiteles és törvényes okmányokkal bebizonyítja, hogy azon földbirtok, mely ellen a végrehajtás vezetett, nem is az adós, hanem az ő tulajdona. Így akasztott meg gyakran az igazságszolgáltatás, így játszotta ki a törvényt. Azután lehet-e csodálkoznunk, hogy nem volt hitelünk? Ebből világos, hogy a telekkönyv biztosítja a tőkepénzt.

A telekkönyv biztosítja a tulajdonjogot is. Lássunk erre is példát!

Az apa elhaltával az árvák birtoka gyámi kezelés alá kerül, mi gyakran megtörténik mostani gyámrendszerünk bizonyos volta miatt, hogy a hűtelen gyám az árvák földbirtokát elidegeníti, s mire az árvák megnőnek, az apai örökségből csak koldusbot jut osztályrészükül. . . . Vagy két fia testvér közl az egyik katonának soroztatik, a másik az osztatlan birtok kezelésére otthon marad, s míg az a haza védelmében vérét ontja, addig az otthon maradt a földbirtokot eladogatja, s mire a másik csonkán, bémán haza kerül, inség és nyomor vár rá az ősi tűzhelynél. . . .

Ha a tulajdonjog telekkönyvileg felvéve s a törvény védelme alá lesz helyeztetve, mindezen szomorú képek nem fordulhatnak többé elő, mert a telekkönyvekből valamit kitörölni, változtatni vagy hozzáírni csak a törvényszék világos határozata folytán leendő szabad. A törvényszék pedig nem fogja megengedni, hogy valaki más tulajdonát eladhassa, az igazságszolgáltatást kijátszhassa. . . .

Ebből világos, hogy a telekkönyv biztosítja a tulajdonjogot is.

A közlekedési eszközök szaporultával, a pénzforgalom országgrészünkben is kétségen kívül élénk lendületet nyerend, mert a tőkepénzes a telekkönyvek behozatala után sietni fog pénzét földbirtokosainknál telekkönyvi biztosítás mellett helyezni el, mert biztosítva lesz, hogy pénze el nem veszi, az igazságszolgáltatás ki nem játszatik. Földművelő,

iparos, kereskedő olesó kölcsönhöz jutbatván, üzletét megkezdheti s felvirágoztathatja.

Mondhatná valaki, hogy „nekem nincsen szükségem hitelre, azt akarom, hogy ősi birtokomat adósságmentesen hagyjam hátra gyermekeimnek.” Erre röviden csak azt felelem, hogy nincsen hazánkban oly jól rendezett földbirtok, melynek tiszta jövedelmét egy alkalmas tüke beruházásával még kétszerezni ne lehetne. . . .

De azonkívül is a sorsnak hány csapása nincsen, mely a földművelő néposztályt éri, hol ha nem tud magán segíteni, örökre tönkremegy. Például: az uralkodó marhavész igavonó marbától fosztja meg, egy jégvihar egész évi termését teszi tönkre, vagy a tűzvész hajlékától, véres verejtékekkel összetakarított gyűjteményétől fosztja meg. . . . ha hitele van, olesó kölcsönhöz jut, segít magán, s pár év múlva, mint a Phönix madár hamvaiból új életre ébred.

Szóval, a tőkepénz biztosítása folytán a pénzintézetek egymásra fognak szilteni, melyek meg fogják menteni a szegény földművelőt az uszorások polyp-karjai közül, s a most terhesnek látszó adófizetést tetemesen meg fogják könnyíteni.

A mondottakból önként következik, hogy a hitel telekkönyv:

1. Biztosítja a tőkepénzt.
2. A tulajdonjogot a törvény védelme alá helyezi.
3. Megalapítja a hitelt.
4. A földművelő osztályt képessé teszi az adófizetésre.
5. Megmenti az uszorások sas körmei közül.
6. A földbecsét tetemesen emeli, mert ha most egy hold föld megér 100 frtot, olesó beruházással még egyszer oly jövedelmezővé tételhetvén, akkor 200 frtot fog megérni. . . .

A telekkönyvek behozatalával ezen célok elérése lebegett a magas kormány előtt, ezen céloknak a telekkönyvek általi elérésére voltam bátor a t. birtokosság közreműködését felkérni, azért ismételve kérem: viseltessék a t. birtokosság érdekeltségével a megkezdendő helyszínelés iránt, igyekezzék minden földjénél megjelenni, s a helyszínelő bizottmánynak a szükséges felvilágosításokat megadni; mindenkeftelt pedig sziveskedjék becses bizalmával megajándékozni!

Részméről ígérem, hogy igyekezni fogok ezen bizalmat megérdemelni.

Mártonffy Ignác.

Vidéki levelezés.

B. Szolnok, Décs — A keremidai út, B. Szolnok megyének Naszód felőli határszélében, készen van. Azon 28 öl magas hegy, melynek réteges sziklái alá a Szamos vize annyira bevágott, hogy a folytonosan omladozó szikladarabok miatt az utazók borzadva közeledének feléje, tökéletesen le van vágva. A Szamos medre 3,400 köböl szikladarabbal pompás országúttá van kitöltve. Az ijesztő meredek, hogy továbbá omlásoktól félni ne lehessen, három széles párkánnyal ellátva, melyek minden omladványt képesek felfogni. Es így minden gyanusítás, melyek e munkát megyei erővel kivételnek állíták, porba van hullva.

E nagy munkára, melyhez hasonló B. Szolnok bizonyosan nem képes felmutatni, a n. m. k. Főkormányzóság 40 ezer napzámot és nyolezsáz forintot utalványozott. Ebből Naszód vidéke 10 ezer napzám iránt volt megtalálva; de talán igen nagy-nak tekinté ez áldozatot, holott ez legnevezetesebb kereskedelmi útja, jónak látta azt egészen megtagadni. Így B. Szolnok egyedül önerejére volt hagyva, hogy a közelebb fekvő betleni, kőfarki és retégi járasok által a mezei munka szünetelése idején azt véghezvigye. S 32 ezer napzámával véghez is vitte annyira, hogy idei september 25-kén B. Szolnok főispánja mlts. Torma Károly ur azt számos vendégek jelenlétében ünnepélyesen megnyithatta.

Az innepély folyamatát nem lehet czélom leírni, mert a hányan jelen voltak, annyi féle érzel-mekkel foglalkoztunk. Egy rész azon kődarabokon bámult, melyek az innepély folyama alatt oly eredetiséggel pótolták a mozsáragynak szolgálatát; mások a levágtott meredek oldalon jártatták a borzadás bizonyos nemével tekinteteket, melynek közép-párkányán a betleni zenészek állottak s oly meghatólag idézték fel a közeli hegyek viszhangjait. Meg bámult azon szikladarabokból rakott kő gátakat bámultak, melyek a tervet készítő mérnök Balog György ur előadása szerint, most oly meglepő csinossággal csak díszítési szempontból készülttek, de valósággal akkor válnak igazi védgátakká, a

midőn összeomlón laposabb, de épen azért megbonthatatlán köbalmokká alakulnak.

Csupán két érzelm volt általános, melyek mint egy szebb jövő hajnalának első fény sugarai, mindnyájunk kebelét édesen járták által. Egyik azon tudatból eredett, hogy ezen munkával, mely 19 ezer köböl föld és kötőanyag levágásából állott, B. Szolnok megye tanulságos példát mutatott fel arról, mit képes az erős és eltökélt akarat véghez vinni s így megyénk és annak erélyes tisztikara biztató önzéssel nézhet a jövővel szembe. Másik azon ohajtás volt: Vajha ez út, melytől Naszód vidéke minden segédelmet megtagadott, lenne azon egybekötött láncz, mely a testvéri szeretet érzelmeivel egyesítendő a két vidéket és annak minden lakóit.

Hogy az ünnepély végén a jelen volt magyar és román lelkesek, tanítók és világiak egy kis vidám poharzásban is részesültek, az önként értetik, mert hiszem a magyar föld minden lakójának megvan az a szokása, hogy örömmünnepek alkalmával tág folyamat szeret engedni nemesebb érzelmeknek.

A távolabbról jött vendégeket mltsa Földvári József és Beteg Kelemen urak részesítették vendégszeretettelükben. S ez alkalommal a felőri iskolában legszorgalmasabb gyermekek részére ösztöndíjjal mértük Balog György úr 10 forintot, Beteg Kelemen ur 40 frtot; mltsa Torma Károly ur pedig a felőri, kudni és kereszturi iskolák részére hasonló czállal 50—50 forint alapítványt tettek. Ez ny meglepetés volt; nem szoltunk, némán maradtunk, de éreztük, hogy hazánk anyagi emelésére a jó utak s szellemi fölvirágzására a jó iskolák mennyire szükségesek s minő szép példával járnak elől azok, kik ez ünnepélyt sem tudák úgy bevégezni, hogy mindkettő fölségellésére ne munkáljanak.

T. r. b.

BUCSÚSZÓ

Kolozsvár város t. cz. lakóihoz.

Lakásomat Buda városába átteleendő, e napokban távozom el Kolozsvárról végképpen, csak is hivatalársaimtól elbucúzva, mert látam, hogy elérékenykedés nélkül tenni nem bírom; evel pedig többeknek is alkalmatlankodni nem akarék.

Hogy kedves szülő és nevelő városomat csak könnyes szemekkel tudám elhagyni, nem csak onnan van, hogy életem legszebb és legnagyobb részét ott töltém, s ott kelle hagynom családom elhunyt és ottan nyugvó, előttem kedves emlékeztetői tagjait; hanem valóban onnan is van, hogy család-i viszony szülte eltávozásom közeledtével újból és a legstürbben tünt fel emlékezetemben azon sok jó indulat, melyet Kolozsvár város tisztelt és előttem felejtethen kedves lakóinak minden rétegei, és minden időben velem éreztetni szivesek valának.

TÁRCZA.

Renan az első keresztény községekről.

I.

Renan „Szt. Pál” című műve élénk és hű képet ad az első keresztény községekről. A leírásban színtegyen szemléljük az első keresztények életét, örömeivel és fájdalmaival, látjuk a mozgalmat, az akadályokat, mintha csak tárcsá hozná közelünkbe, előtünk állanak nemcsak az emberek, de a városok és vidékek, melyekben amazok szerény és mégis messze kiható élete lefolyt.

Renan, kapcsolatban „Az apostolok” című művével, ez újabb munkáját Pál Seleuciából történt elvitorlásával kezdi. Még ma is áll a ropant sziklából képződött partgát, a régi kikötőben, mintegy várva a napot, melyen Seleucia ismét azzá lesz, a mi volt: a földgömb egyik főgözpontja. A felette elvonult idők nyomai megálszanak rajta, de a nagyszerű tájkép, mely az apostol előtt terült el, midőn a fekete homokon búcsút vett testvéreitől — nem változott. A part szép körivet képez az Orontes torkolatánál. Jobbra a szabályos hegykúp, a „Cassius” emelkedik, melyről háromszáz év múlva az utolsó pogány áldozat füstjének kelle felszállani; balra a „Korypheus” hogy meredek szakadásai, a háttérben a „Taurus” hólepte csúcsai szemlélhetők.

Seleucia volt a kikötő, hová minden évben egybegyűlt a syriai csöcselék, hogy ragályt vigyen Rómába. Elérkezett volt az óra, melyben a kereszténység áttelepült S y r i a határait, hogy a világot meghódíthassa. A kereskedéssel ugyanegy úton terjedt el: a tenger partjai mellett és a nagy folyók mentén. A szárazon utazás roppant fagyadalmakkal volt egybekötve, ebből eredt az, hogy Puteoli és Lyonban már voltak keresztények, mielőtt a Krisztus születése helyéhez közel fekvő városokban Jézusról beszélni hallottak. A zsidóknak ekkor is könnyebb volt utazni. A középtenger partján Synagógák állottak a ezek mindegyike valamely városnegyed központját képezte. A zsidó szal-lodákat, bizonyos jelekről, már messziről föl leheté ismerni. Élő lényeket ábrázoló szoborműveket sehol sem lehetett látni. Az ifjú lányok kirívó szí-nű ruhákat viseltek; a meglehetősen testes matro-

Fogadja ezért az egész városi tisztelt közön-ség szokott szíveségével, legmelyebb és soha ki nem mulandó hálaúnnak, vonzalomteljes tisztelo-temnek, valamint azon forró és semmiféle körül-mények között sem változó kívánságnak is ki-fejezését, miszerint a Mindenható Kolozsvár váro-sát óvja, gyarapítsa és viragoztassa mindig és minden tekintetben; óvja meg és boldogítsa an-nak minden lakóit; kiknek becses jó hajlamukba és emlékeztettkbe magát továbbra is ajánlani bá-torkodik,

Szász-Sebesben october 2-ikán 1869-ben,
Wendler Frigyes,
nyugalm. Polgármester.

Napi hírek.

— Ö Felsége suez-i utazásáról a kö-vetkezőket írják: Ö Felsége okt. 24-dikén elindul Budáról; a dunagőzhajótársaság egy gőzösén Rus-tschukig megy, onnan vasúttal Várnáig, hol három hadigőzhajó, a „Greig,” „Erzsébet császárné” és a „Gorgano” várni fogják Ö Felségét kíséretével, hol három páncéloshajó, a „Ferdinand Max” és „Habsburg fregattok,” a „Helgoland” korvet és egy ágyúnaszád hozzácsatlakoznak Ö Felsége kíséreté-bez. A király 5—6 napig tartózkodik Konstanti-nápolyban s onnan a hét osztrák hajóval, a fran-czia császárnét szállító hajóosztály és a szultánt kísérő török hajóhaddal egy időben indul el kelet felé. Jaffában kiszállnak s innen a király, a fran-czia császárné s a szultán elmennek Jeruzsálembe. Onnan visszatérve Ö Felségei Port-Saidba, a suez-i csatorna északi végéhez hajóznak, hol nov. 17-én megérkeznek. A király a középtengeren és Tries-ten át tér vissza. A király hazautaztatában megláto-gatja Athent. Lehet, hogy Olaszországot is érinti és akkor lehetséges, hogy Ö Felsége Viktor Ema-nuella is találkozik. Ö Felségét Benst gróf és ta-lán Andrassy gróf is kíséri; nem bizonyos, hogy a többi miniszterek közül ki lesz Ö Felsége kísé-retében. A hajóosztályt Tegethoff altengernagy fogja vezetni.

— A londoni magyar munkás-egy-letnék királyné Ö Felsége 100 frtot ajándékozott, melyről a londoni nagykövetség útján értesült a nevezett egyeslet.

— Rudolf koronaörökös, Gizella és Mária Valeria főgnő okt. 12-kén éjjel 2 órakerülön vonattal Bécsből Gdüllőre jöttek, hova 13 án délelőtt 10 órakerkeztek meg.

— Gr. Andrassy Gyula miniszterelnök családjával együtt a fővárosba visszaérkezett.

— Megkövült emberi esontvázakra találtak B.-Hunyad mellett a sziklákak tördelő vas-úti munkások. Egyik épp a sinvonal hosszábant fedt, s így, mielőtt észre lehetett volna venni, a munkások csákánylütései alatt darabokra töredezett; egyes tagok ebből is láthatók csaknem

nák nyugodt magatartása még feltűnőbbé tette a férfiak fürgeségét. Ily községekben mindnyájan ismerték egymást, feltűnt tehát azon idegen, ki szombaton jelent meg a Synagógában. Ha jámbor buzgolkodónak, vagy tudónak látszott, felszólíták, intézzen néhány épületes szót a néphez. Elvárták, hogy az uralkodó eszméket hirdetendi, s ha nem ezt tette, a csodálkozás ellentállással változott, s csakhamar tetlegességekre vetemedtek, vagy az illetőt a törvényszék előtt bevádolták. A zsidók ily, minden alkalomkor nyilvánuló ellenségeskedése miatt lett Pál a pogányok apostolává.

Legelőbb Cyprust s az általa Galatiá-nak nevezett kis ázsiai területet utazta be. Nagy eredményel járt el, sok templomot alapított a pogányok közt, s meggyőződött arról, hogy bizonyos pogány törzsek közt jó hangulat uralkodik. Az új tan javára vált azon sajátoság varáza, melyet addig a zsidóhit gyakorolt a pogányok felett. Kis-Ázsia lett a második keresztény ország, s a Palestinát ért csapások után ez lett az új hit főttüzhelye, a legnevezetesebb átalakulások színhelye.

Az apostol utazása közben sátorosüveget ké-szített; senkinek sem akart terhére lenni, szerény szükségét e munka díjából fedezte. Rajta és hi-ressé vált társain kívül volt egy más, nem kevésbé hatályos apostolkodás; ennek ügynökei nem vol-tak a dogma emberei.

Azon korbeli zsidók vándor életet folytattak, s a parti nagy városokban, mint kereskedők min-denféle üzlettel foglalkoztak; közülök voltak a szol-gák és kézművesek is. Becsületesen, szorgalmas munkából élve vándoroltak, magukkal vive eszméi-ket, rajongásaikat, s ezekkel és jó példaadással fölénnyel gyakoroltak a vallási tekintetben alant álló pogányok felett, felsőbbsegítüket ép úgy éreztették velök, mint a lelkesült szokta a közömbös csoport-tal. A keresztény hitközségek tagjai ép úgy utaz-tak ide-ova, mint a többi zsidók, magukkal vitték az evangéliumot, s jámborságok, vidorságok, jó kedélyük és türelmük által mindenütt megkedvel-tették magukat s a szíveket meghódították.

Ily névtelen hit hirdető, vándorló kézműve-sek és szatócsosok vitték be a kereszténységet Pál előtti Rómába.

A zsidó-negyed a Tiberisen túl fektűt, a város legrondább és legszegényebb részében. A magára valamit tartó római soha sem lépett e vá-rosnegyedbe, ez mintegy a lenézett osztályoknak

teljes épségben, így egy lábszárcsont. A másik a bevágás oldalában a körteleggel van összeforva, legalább erre mutatva a kiálló lábazárak — a láb-fejeket ennél is letörték a munkások csákányai.— Mint halljuk, a politikai hatóság részéről e ponton a munka meg lett szüntetve, hogy a tudományos szakférfiak hírül vevén e nevezetes találmányt, a helyszínére érkezhessenek, s itt az illető kövületet körülfigő körtegekből megítélhessék, mily korra tehető az emberi hullák oda jutása. Legelső sor-ban az erdélyi nemzeti muzeum szakférfiainak fi-gyelmét hívjuk fel e tudományos szempontból ér-dekes leletre; hiszszük, hogy a pesti természettu-dósok is sietni fognak megtekintésére.

— Október 11-kén d. e. 11 óraker minisztertanácsot tartottak, mondják, Somsich is ott volt, mit a belügyminiszteri tárczával hoznak com-binációba.

— A suez-i csatorna megnyitására nézve a francia lapok írják, hogy a megnyitási ünnep-élykor nov. 17-kén reggeli 6 óraker 21 ágyulő-véssel adnak jelt a Port Saidban lévő hajóknak az elindulásra. A francia császári yacht az „Aigle,” fedezetén a francia császárnéval első lesz az el-indulásban, utána bizonyos távolban a „Hertha” porosz gőzös a porosz koronabggel. Aztán követ-kezik az „Elisabeth” hajó, Lajos Victor főggel, a „Java” Henrik alföldi hggel, „Kanadis” Ágost svéd hggel, s az „Italia” szavoyai Amadé herczeggel. Ez egyes hajók után következnek a különböző nemzetek hadihajói, s végül a kereskedőhajók azon útasokkal, kik, mint nem hivatalosak jelennek meg a csatorna megnyitására.

— A „Nagyvárad-i Lapok” írják: Ha a hírek hitelt lehet adni, hogy nemcsak nagy mérvű csapat elhelyezésnek nézhetünk elébe; a fama ugyanis azt beszéli, hogy nem kevesebb, mint 3000 honvéd fogna nálunk — megfelelő számu huszár-sággal — elhelyeztetni, kik itt a tisztánimeni or-szág részre kiterüli tanosztályt képeznének és itt a keretek (cadres) begyakoroltatván, állomásaikra mennének, ott a zászlóaljokat és lovasszázadokat kellően kiképezendők. Minthogy az összpontosítá-sról visszatér hadesapatokkal városunk ugy is tele van, elszállásolásukra nem maradna más expedien-s, mint a polgároknál elhelyezni őket, a mi ugyan kellemetlenséggel jár némileg, de a honvédekért, azt hiszszük, szívesen viselik azt Nagyvárad haza-fias polgárai.

— Megbízható forrásból nyert értesí-tés alapján irhatjuk, hogy várad-kolozsvári vonalon már hozzá kezdtek a táviráda-oszlopok felállításá-hoz. Pár hó múlva tehát meg fog megtörténni az, hogy irott levél hamarabb ér fel Pestre, mint az ugyanazon egy időben feladott távirat.

— Apa Nagyfaluból írják nekünk okt. 7-ről, hogy az ev. ref. egyházi főgondnok m. Ka-tona Elek úrnak a püspöki biztos elébe adott számlájából kitént, hogy a templom kijavítására s

és alacsonyok tartott foglalkozásoknak volt áten-gedve. A szegény emberek meglehetősen nyugodtan éltek e félreeső helyen; a rendőrség nem törődött velök, hagyta békén gyakorolni vallásukat s sza-badon folytatták a tétítés munkáját. Itt volt, mint van ma is, a város kikötője, s a zsidó bevándor-lók százanként szálltak partra a régi Trastevere-ben. A partgátan, hol a világ minden ármit összehalmozták, az eszmék egész világa jött szó-ba, de ezek eltűntek azon város zajában, mely akkora volt, mint London és Páris.

Ha a bűszke pátriciusok az Aventin en sé-tálgatva átpillantának a Tiberis túljárára, nem is sejték, hogy a jövő ama szegény gunyókban fej-lődik. A római hagyomány Trastevereben a Santa Maria templomot mondja az első római kereszt-ény egyháznak, mely a Taberna templomának he-lyére épült. Mindenesetre nem a Péternek szentelt bűszke basilicában, de a Porta Portese nél, e régi Ghetto nál kell a kereszténység kiindulási pontját keresnünk.

Renan itt a római egyházak egyik fővoná-sára figyelmeztet, t. i. arra, hogy nem a Pál-iskola teremtményei azok, mint Kis-Ázsiában, Macedoniában és Görögországban, hanem zsidókeresztények által alapítottak. A szigorú ragaszkodás a külformák-hoz az önmegtartóztatás iránti hajlam, az inkább zsidó, mint keresztényi tanítás Jézus személyéről és haláláról sat., a legelső napoktól fogva lényo-ges vonásokat tüntet fel, melyek a római egyházak hosszú és csodálatos történetét minden másokétól megkülönböztetik.

Mint Jeruzsálem igaz leánya, a római egyház Pál protestáns, reformáló törekvéseivel szemben mindig bizonyos papias asceta jelleget tüntet fel. Az ő valódi vezére Péter; áthátra a régi pogány Róma politikai és hierarchiai szel-lemetől, valóban új Jeruzsálemmé lett, a Pontificatus, az ünnepélyes papias vallás és külső szentségek városává, hol a tekintély egyháza, az apostoli küldetés egyetlen jelétül egy apostol által alájegyzett levelet követelt, mint az igazhittűség ta-nubizonyságát.

Pál Rómában soha sem érezte magát ottho-nosan, s e nagy egyházban mindig sok fogyat-kozást látott; de kímélettel érinté azokat, bár magasan szárnyaló eszményeit azok nagyon sérték. Galatiai kedvelt községeihez újakat szerzett Ma-cedoniában tett híres hittérítő útjában, melyek

az iskola felépítésére a főconsistoriumtól kapott 200 frton felül, a főgondnok úr neje, Kabos Ka-talin ő ngsa által rendezett sorajátékból 100 frt, más kegyes adományokból 155 frt 59 kr gyűlt be s ezt a főgondnok úr sajátjából 205 forint 45 krral o. é. pótolta; miért is Báthori Dániel es-peres közösznetet mondott az egyház nevében.

— Bécsben „Die Vedette” czim alatt új katonai lap jelenik meg minden hó 1, 10 és 20 án. Előfizethetni egy negyedévre 1 frt 50 krral o. é.

— Ö Felsége jóváhagyta, hogy a görög keleti egyházi czélokra szánt 28,447 frt 44 krnyi maradóösszezből a m. o. vegyes ajku gör. keleti egyházközségeknek megfelelő segélyezés nyujtas-sék. Ez összezből a cultusminiszter az erdélyi bu-csumcerbi e. községnek 300, a belényesinek 200 frtot engedélyezett.

— Mikó Mihály, Marosszék központi bi-zottmányának elnöke, miután a f. évi septe. 27 én és 28 kán véghezvitt alkertületi képviselőválasztás alkalmával általános többséget egyik jelölt sem nyert; az ezáltal szükségessé vált 2 dik választás iránti tanácskozás végett a központi bizottmányi gyűlésre a tagokat e hó 25 dikén d. e. 10 órára hivta meg.

— Az igazságügyi miniszter előter-jesztésére Ö Felsége Domokos Antalt, a kolozs-vári ideiglenes urbéri törvényszék elnökét, ugyan-ezen minőségben a m. vásárhelyi urb. törvénzékhez, Halma gyi Sándort, a kolozsvári ideigl. urb. törv.-szék tlnökét pedig ugyanazon törvényszék elnö-kévé nevezte ki.

— A magyar kir. igazságügyminiszter Veress Károly kolozsvári urbéri törvénzéki pótlil-nökt ezen törvényszék rendes tlnökévé, Mikó Miklóst, az erdélyi földterhementesítési alapigazga-tóság fogalmazóját pedig ugyanazon urbéri törv.-székhez pótlilnökké kinevezte.

— A keleti marhavész, f. évi septe. 2-dik felében beérkezett hivatalos jelentések sze-rint Magyarországon pestmegyei Sári és Dunakesz községekben uralgott. E két községben a vész ki-tűtésétől kezdve 1229 darab szarvasmarha-létszám-ból, 150 ndvarban, összesen 394 darab betegedett meg; ezekből 128 meggyógyult, 261 elhullott és 5 darab septe. hó végén, mint beteg, ápolás és zár alatt maradt. Az erdélyi-részek vérszementesek.

— Az erdélyi muzeum látogatóival tu-datom, hogy a muzeum termei a tavaszig nem nyil-nak meg többé a közönségnek. Kolozsvár, okt. 15. 1869. Brassai Samu, igazgató.

— Károly oláh fejedelem, mint a „Köln, Zig”-nak írják, visszautaztatában néhány napot a magyar fővárosban szándékozik tölteni, hogy ott gr. Andrassival értekezzen. A fejedelem legbensőbb kívánatának nyilvánítá a jó barátságos viszonyo-kat Magyarországgal fenntartani.

— A kolozsmonostori magyar kir. fel-sőbb gazdasági tanintézetben rendezesített termé-

legtöbbsnyire csak asszonyokból állottak. „Most ala-kultak egyházak egészen új elemekből, nem oly törzsekből, melyek el valának tolvé syriai köny-nyelműséggel és galatiai jószívűséggel, hanem fi-nom érzékű, előkelő, szelleműs népségekből, kik, a zsidóvallás által előkészítve, tértek át az új hitre. A macedoniai partokon egymást érték a görög gyarmatok, ott termé a görög szellem legszebb gyümölcseit. Philippi és Thessalonich előkelő egy-házai, melyek a két város legelőkelőbb asszonyai-ból álltak, a kereszténység addig tett legszebb hó-dításai közé tartoztak. Elmaradt a zsidóné, az alázatos, félrevonult, engedelmis zsidóné, ki kevés részt vett az istenitisztelethez és nem egyhamar hagyta el vallását. A görög né, az istenfelő nő elunva azon istennöket, kik lándzsáikat a templom-boltozat felé dobták, — az erényes feleség, ki há-tat fordított az elkopott pogányságnak, s tisztá va-lást keresett — ő volt az, ki Istenhez tért. Ezek a mi hitünk második megalapítói. A Jézust követő és neki szolgáló galilei asszonyok után Lydia és Phoebe, Philippi és Thessalonich e jámbor, ismeretlen asszonyai a valódi szentek, kik-nek az új hit gyors elterjedését köszönheti.”

E görög világban nem volt helység, mely annyira vonakodott volna a kereszténység felvéte-létől, mint Athene. Pál tengeren utazott oda, s néhány napig magánosan járt-kelt a városban. Látta a Propylaeumokat, a Parthenont, a győzelem szárnyatlan istennőjének templomát, az Erech-teumot — látta mindezt és hite nem ingott meg. A képeket megrohanó zsidók előítélete, mely érzé-ketlen a plastikai szépség iránt — elvakította. „Szel-leme felingertült, elhalmozva látván a várost bálvá-nyokkal,” — mondja róla az apostolok története. Athen, mint a tanítás városa sajátoság varázst gyakorolt. Miltiades és Perikles városa, egye-temi várossá lett volt, mint ma Oxford; gyűlbelye vala az ifju nemességnek, mely itt marokkal szórta a pénzét. A lakosság élénk, szelleműs, újságvágyó-vala. Mindenki szabad ég alatt élt, folyvást érint-kezeve a többi világgal, kellemes éghajlatban és tisztá ég alatt. A nagy számu ide tódult idegen növelte az élénkséget. E városban, mely nem lett volt kereskedővárossá, mindenki csak arra gondolt, megtudni az újságokat, értesülni folyvást arról, mi mondtak és mit tettek az egész világban.

szettudományi tanári állomásra pályázat hirdették. Előadási tárgyak: természettan, meteorológia, állattan, növénytan, kapcsolatban az állat- és növényélettel, haltenyésztés. Javadalmazása 1200 frt évi fizetés és szabad lakás. Pályázni kívánók tartoznak szakismereteiket és előadási képességeiket kimutatni és így felszerelt folyamodványaik, melyekhez eddigi működésük leírása egy curriculum vitae-be foglalva mellékeléshez, folyó évi október 24-ig alírt miniszteriumhoz Pesten benyújtani. A kinevezendő tanár helyét november 1-én tartozik elfoglalni. Pesten, 1869. évi oct. hó 11-én. A földmívelés, ipar- és kereskedelmi magyar királyi miniszteriumtól.

— Mr. Goldsmid Augustus, az angol parlament tagja, ki már négy ízben mulatott Magyarországon — először boldogult Széchenyi István vezetésével — pár hét óta a Királyhágón inneni részt utazza, ismeret-szerzés végett, s a napokban érvetvén városunkat, Háromszék és Brassó felé vette útját. Goldsmid pár felolvasást is tartott már hazájában rólunk, s most is szándéka ezt tenni, mert — mint mondja — „az angolok szégyenlhetik magukat, hogy a nagyarabcsúlt magyar nemzet viszonyairól oly keveset tudnak, holott mind alkotmányuk, mind szabadsági küzdelmeik oly számos és bámulatos érintkezési pontot tüntetnek föl.”

— A magyar keleti vaspályának munkálatai nagy eréllyel haladnak előre, és az építési vállalkozók „Waring testvérek” Londonból, minden erejüket megfeszítik, hogy az ez évi februárban átvett nagyváradi-kolozsvári vonal még ez év végére készen legyen. A hazánkban érezhető ropant munkáshány dacára is, a vállalkozóknak még az aratási idő alatt is folyton 11,000 munkást volt alkalmuk működtetni a munkába vett vonalon. Az augusztus végéig beállított eszések ugyan mulasztást okoztak, de a fokozott erély kiegyenlítő később. A földmunkálatok annyira előhaladtak, hogy november végére készen lehetnek. A bányai alag, mely kemény sziklás hegyen furatják át s a stanai vágás nyujtanak legtöbb nehézséget, melyek azonban — rendes körülmények között, szintén elkészülnek november végére. A nagy fahid a Körösön keresztül már kész, most a pálya készült rajta; szintén kész a 31 meter magas töltésen átvezető út 4 meter nyílással Révénél. Az őrbáczák már e hóban készen lesznek. A vonal több pontján megkezdtek a pálya-lekást, s a sinek már helyükön vannak 8 mérföldön. A lerakáshoz szükséges valamennyi anyag ki van már osztva az egész vonalon, s az építés bevégezte után rövid időre készen lesznek a lerakással is. Nagy akadályt képezett a kavicsbíány, az építők nagy áldozattal ezen is segítettek, s most 4 mozdony szállít kavicsot 20 mérföldnyi vonalon. Eddig 42 mozdony s 550 kocsi van megrendelve. Deczemberben már 17 mozdony 220 kocsival megérkezik. A munkálatok 80%-ja kész, s a rendes körülmények közt bizonyos a határnapon, 1870. jan. 1-én történendő megnyitása. — A vonal többi részén is befejeztettek a tanulmányok s a tervek benyújtattak s részben már helyben is hagyattak. Építési előkészületek az egész vonalon irodák, műhelyek, szinek van fölállítva. Tövisnél ideiglenes hid van verve a folyamon, erdők s fákészlet megvéve, gőz vágógépek könnyűfák készítésére fölállítva, téglá nagy mennyiségben, kőbányák nyitattak. Műszerek s gépek nagy mennyiségben részint Angolországból, részint pedig az országból bevásárolva. A földmunka is több helyen megkezdett, eddig 150,000 köbméter kész. E futólagos vázlat is mutatja, hogy gyors léptekkel közeledik egyenes üszeküdtetésünk Kelttel, mely új, hatalmas lendületet ad a testvérhazák felvirulásának. (E. L.)

— Necrológ. Radnótfai Katalin Luminier Sándorné és férje, Radnótfai Ilona-Tasner Gézyáné és férje, maguk és gyermekeik nevében; ugyancsak Radnótfai Anna és Radnótfai Gábor cs. k. huszár-hadnagy elkeseredett szívvel jelentik felejtethetetlen édes apjuk, illetőleg ipjuk s nagyapjuk Radnótfai Nagy Sámuel, cs. k. udvari tanácsos és a nemzeti színház intendánsának, 67 éves korában, rövid betegség után f. hó 9-én történt gyászos kimúltát. Pesten, 1869. október hó 10-én. Béke hamvaira!

— Necrológ. Az ősz első dermesztő fuvalma egy fiatal és szép életet hervasztta el! Pálffy Mari, az alig 19 tavaszt élt kedves jó leány, szerető testvér és emberbarátunkat többé! Gyász-ravatalát a szagató keserv fájó könnyeivel állják körül: Özv. Pálffy Miklósné szül. Illyés Anna, a gondos jó anya, továbbá a szerető testvérek: Miklós, János és Róza, nemkülönben rokonaik, és — kiket az elhunyt szízekéiben gyámoltott, bántaikkban vigasztalt — a szenvedők. Kiszenvedett földi maradványai a szokásos szertartások után folyó hó 12-én d. n. 3 órakor fognak kúlmagyarutczai 186 sz. háztól a köztemetőbe áthelyeztetni, az engesztelő áldozat pedig szelíd jó lelkeért ugyan csak e hó 13-án d. e. 10 órakor a kúlmagyarutczai „Szent-Péter” egyházban a Mindenek Urának bemutatni. Kolozsvárt, 1869 évi október 10-én.

— A földmívelés, ipar- és kereskedelmi miniszter 16,451. számú rendelkezése felhívja a törvényhatóságokat, küldjék be azon személyesítők névsorát, kik szorgalom és elért eredmények által a legfigyelemreméltóbbak, mint-

hogy ez iparágat államjuttalmak kiűzésével szándékozik fejleszteni. A névsorok november közepéig beküldendők.

— Megjelent a „Buda-Posta szemle” ez évi V. füzeté. Az érdekes tartalom jegyzéke itt következik: Keleti Turkesztán, vagy a kínai társaság Vambéry Ármintól. — Codificatio. Az „Edinb. Review” nyomán. — Barsi József Japan és népe. — Harmadik közlemény. — Hunfalvy Jánostól. Ferencz osztr. császár, magyar király és Erdély nagyfejedelmének erdélyi útja. — Gróf Teleki Domokostól. Irodalmi szemle. — Veráncs munkái. — Garády. Kisfaludy társaság.

— Megjelent könyvek: „A gümör-megyei bányaipar viszonyai és felvirágzásának feltételei” 200 ft. jutalmat nyert pályamű. Irtá Kauffmann Kamilló bányamérnök. Pest Bickel Gusztáv bizottmánya. „Emlékirat hazai betegápolási ügy keletkezéséről, fejlődéséről és jelen állásáról, különös tekintettel a betegápolási költségekre” hivatalos adatok alapján irta Grosz Lipót orvos és sebészudor stb. Budán, 1869.

— Hánke Mihály és Szathmári Károly újonnan kinevezett m. kir. honvéd járási őrmesterek, kiknek holléte nem tudatik, folyó hó 25-ig jelenték magokat a kolozsvári m. k. kerületi honvéd parancsnokságnál, kinevezési okmányaik átvételé végett, ellenesben olyanokul tekintetvén, mint a kik nyert állomásaikról önként lemondottak.

Kis-Petri, oct. 13. A „Kol. Közlöny” 120. dik számának Napihirei közt azt írja a helyettes újdondász, hogy én és egyik barátom „kittűn siker”-rel álltuk ki a bírói vizsgát a m.-vásárhelyi kir. tábla előtt; miután a vizsga eredménye felett még ezután fog dönteni a kir. tábla teljes ülése, világos, hogy a minősítés fokozatát f. hó 12-én tudni nem lehetett. Kozma Albert.

— Óriási gyémánt, Ausztráliából e napokban telegramm érkezett Londonba, hogy az ottani bányaterületeken oly gyémántot találtak, mely nagyobb az eddig ismert legnagyobbaknál. Erős fegyveres csapat fedezete alatt vitték a megtalálás helyéről Sydneybe s ott a kincstárban helyezték el. A banktársulat megvizsgálás nélkül ígért érte 7000 forintot, — természetes, ez nagyon potom ár lenne, ha a gyémánt csakugyan valódi. Mérsékelt számítással értéke 100 millió forintra lenne tehető. A gyémántok értékét karát súlyok szerint határozzák meg. Egy karát 4 gran (angol súlymérték szerint). A legnagyobbakat tartott gyémánt, az u. n. kohinur, mely a londoni 1851 ki világtárlaton ki volt állítva, 186 karátot, vagyis 744 gránit nyom. Az új ausztráliai gyémánt 900 karátot, vagyis 3.600 gránit nyom, — azaz éppen öt annyi. Azonban a gyémántok értéke roppant progressióban nagyobbodik súlyok nagyobbodásával, — úgy hogy ha például a kohinur ama progressív számítás szerint mintegy 20.000.000 forintra lehet becsülni, egy ékszerész az ausztráliai gyémántdarabot öt ennyire, azaz száz milliónál sokkal többre becsülné. Azonban hozzá kell tennünk, hogy az ily skála szerinti becsülés itt csupán elméleti. Mert kinek volnaának zsebében milliók egy drágakőért? — Az ár tehát csak nominalis; mert a valódi érték, az a min valamit el lehet adni, — s jelenleg senki sem vesz meg oly ékszert, melynek értéke milliókra megy. Megjegyzendő továbbá, hogy ha tény lenne is az ausztráliai gyémánt, van annál egy nagyobb darab: a portugáliai kincstárban, mely 1880 karátot nyomván, két akkora, mint a minőnek az ausztráliai állítják. Azonban, minthogy a kormány nem engedi senkinek, hogy megpróbálja, némely hozzáértők kételkednek benne, hogy csakugyan gyémánt-e? A legkülönösebb az, hogy még eddig azon ausztráliai kő, mely oly nagy zajt üt, nincs hitelesen megvizsgálva, gyémánt-e, azaz kristálytalan szén, vagy pedig saphir, azaz kristálytalan agyag. (Utóbbi esetben is ritkaság). Egy ausztráliai geológ (elég különös) nem mert határozott véleményre mondani, — holott a próba igen könnyű. A gyémántot semmi más test nem képes karczolni mint a gyémánt. (B. K.)

— Nemes Kolozsmegyei törvényszékénél az 1869 évi október 12-ét következő napjain tartandó nyilvános ülésben előadásra küldték: 1. Kerekes József Miksa Elok ellen 1008 frt végelti visszahelyezési ügy. 2. Páskha János Graui Sándor ellen szerződés megsemmisítése végett. 3. Roastha Márton özv. Zsomori Ferencz ellen 400 frt végelt. 4. A királyi kincstári ügyészség Pattantus Jakab ellen 200 frt végelt. 5. A királyi kincstári ügyészség Pattantus Jakab ellen 1600 frt végelt. 6. Jussán Simion Maxim Sándor ellen egy szántóföld végelt. 7. Illio Gligor Kozma Vaszilika ellen egy darab föld végelt. Előadó ülők Bokros Elek 1. Sala Sámuelnek Szamosújvárváros és Himmelstein Mór elleni igény pere. 2. P. Horváth Gábor és Kálmánnak Bakó Károly ellen 1654 frt, 60 kr. iránti kártérítési perök. 3. Tatelekan Vaszi és társának Morha Jozsif és neje ellen fekvőségekrezi tulajdoni jog elismerése és 400 frt kár megfizetése iránti perök. 4. Tosa Simion és társának az O. Bikali g. e. egyház ellen, egy darab erdőhezi tulajdonjog iránti perök. 5. Elekes István hagyatékának Benkő József ellen 840 frt o. é. iránti pere. 6. Satoris Frigyes és érdektársainak gr. Hohenstein Ferencz ellen a zárlati erdőből faiz-

si jog iránti ügyök. 7. Benedek Dénezs urbéri kárpótlási ügye. 8. Korda György örökösai urbéri kárpótlási ügye. 9. Korbuly Bogdának Zsomori Elek ellen 1000 p. f. iránti ügye. 10. Csákan Gergelyné urbéri kárpótlási ügye. 11. Gr. Bánffy József jogutóda dr. Neuminster urbéri kárpótlási ügye. 12. Kászoni Antal örökösai végleges urb. kárp. ügye. 13. Ugyanannak tízed kárpótlási ügye. 14. Gr. Batlén Klára és érdektársának gr. Bethlen Lajos esdűtőmege elleni visszahelyezési ügye. Előadó ülők Szentiványi Gyula.

— Nyilvános köszönet. Fiume városa Előjárósága a magyar orvosok és természetvizsgálók Fiumében a mult hóban tartott nagy gyűlés alkalmával, az ottan részt vett nagy-enyedi ref. közsegtaács biztosaitól megtudván a nagy-enyedi őstoron leomlással fenyegető állapotját és azon a 13-ik század elején épült torony megvédhetése tekintetéből országosan elrendelt segélygyűjtés folyamathoz, alólírtak idei 308 tandási szám alatt, ideiglenesen visszatért nagy-enyedi lakása helyére, 100 azaz száz oszt. ért. forintot küldött az említett torony kijavíthatása segélyezésére. Fogadjon nemes Fiume városa, az itteni ref. egyház nevében hálás és lekötőlező köszönetemet ezen nagy-lektü segélyért, a magyar rokonszenverti oly nagy-mérvű áldozatai után; mert ezen tény annyival magasabb és tisztelget gerjesztő, mivel Fiume lakói kevés kivétellel olaszul beszélnek és nagyobára rom. catholikusok, de másfelől felekezeti különbség nélkül keresztények, érzelmeikben és ragaszkodásaikban pedig a legjobb magyarok! Isten áldja Fiumét és teljesítse mentől előbb szíve őszinte ohaját!!! Nagy-Enyeden, 1869. október 6-án, Houchard József m. kir. nyug. bányaügy és Nagy-Enyedi ref. egyháza tanácsosa.

Kimutatás
a földai kisegítő pénztár-egylet 1869. évi auguszt. és szept. havi fogalmáról.

Bevétel:	
Pénztári maradvék július hórol	3846 frt 93 kr.
Havi rendes és rendkívüli bevételek	11,695 „ 33 „
Könyvdij	25 „ — „
Kamat, provisio és váltódij	515 „ 73 „
Bélyegdíj	25 „ 30 „
118 tagtól visszafizetett kölcsön	16,695 „ — „
Összes bevétel	32,803 „ 29 „
Kiadás:	
142 váltó mellett kölcsön	24,960 frt — kr.
Összes kezelési kiadás	86 „ 14 „
Bélyegre	25 „ 30 „
Tőke visszafizetés	4,067 „ 43 „
Pénztári maradvék	3,664 „ 42 „
Összesen	32,803 „ 29 „
Wolff Gábor, Májai István, Harmath Kristóf, igazgató, könyvvezető, pénztárnok.	

KÜLFÖLD.

A „Journal des Débats”-ban ezeket olvassuk: Tegnap (6-án) este a baloldali követek gyűlést tartottak Jules Favre urnál. Ezen gyűlékezést tárgya, mint mondják, azon magatartási kérdés, melyet a pártnak a jelen viszonyok közt követnie kell. A jelen pillanatban (7-én) midőn ezt írjuk, még nem tudjuk, mi határozottat, s hogy általában collectív határozat hozatott-e; de nem kételkedünk, hogy a baloldal, megértve kötelességeit, tudni fog ellenállni egyenemely exaltált merész vállalkozásának, kikről teljesen el lehet mondani, mint az 1815 ki emigransokról, hogy semmit sem felejtettek, semmit sem tanultak. Mi nem tartózkodunk ismételn, hogy bárki előtt, ki hideg vérell képes a helyzetet megítélni, világos, hogy az okt. 26-ra tervezett manifestatio csak rossz eredményt lehet a szabadságra nézve. Ugy látszik, érezni kezdik már ezt ama lapok is, melyek eleinte Keratry eszméjét a legmelegebben pártolták. E lapok jelenleg távol vannak attól, hogy ma is oly kétszéknek mutatkozzanak ez ügyben, mint az első napon; most habozni látszanak már s csak attól félnek, nevésegesse tezik magukat, ha elhagyják azon ösvényt, melyen annyira előhaladtak. De vajjon elég indok e ez őket visszatartoztatni, s midőn az ország legfontosabb érdekei vannak kockán, szabad-e csak egy pillanatig is megállapodni az önszeretet hű kérdéseinnél?

A „Journal Officiel” jelentékeny nyugtalanságokról tudósít, melyek Aubinben, Aveyron megye, az ottani bányaászok munkaszünetelésé következtében törték ki. A zavargók a főmérnököt megakarták fojtani, az alpraefectusi helyettes megsebesítették és a főúraktárt felgyújtották. E hó 8-dikán a nyugtalanság valóságos lázadásá fajult; a csapatok, melyeket a munkások megtámadtak, tüzet adtak és tíz embert megöltek s többeket megsebeztek.

Mint Aubinből okt. 8-dikáról távirják, a zavargás folytán 14 egyén meghalt és 22 megsebesült. Az áldozatok közt van három ártatlan is. — Mint 9-dikéről jelentik, újabb üszekütközés nem történt, azonban a munkások fenyegető csapatokba maradtak, Toulouseból egy zászlóalj chassaurt hívtak oda. A csapatok jelenléte valószínűleg végett fog vetni a mozgalmuak.

A „Times” párisi levelezője szerint f. hó 4-én Madridból igen komoly s aggasztó távirati tudósítások érkeztek a francia külügyminiszteriumhoz; azonban mint később kiderült, azok kissé túloztak voltak. Tudva van, hogy némely kerületekben a távirida sodronyok elvágattak, s a vasutak s hidak elrontattak, s hogy a republikánusok számos helyeken felkeltek, míg a carlisták szintén ismét mozognak, s hajlamot mutatnak amazokkal közreműködni. Kétségtelennek látszik, hogy a democrata Orense, s a főbb carlista vezérek egyike közt egyetértés létezik. — Hiteles tudósítások

szerint, Andalusiában a felkelés még most jelentéken, de félni lehet, hogy növekedni fog. Asturiában szintén harcraolnak felkelő csapatok; s Catalonia is nagyon háborog, noha Reus városa visszavonta a köztársaság mellett tett nyilatkozatát, s Baldrich egy hadoszlop élén bement ama városba. Átalában a helyzet méltán aggodalmat gerjeszthet, azonban a kormány kijelenté, hogy képes, s el van tüköelve, a lázadást megfékezni. A republikánus csapatok kihágásai hihetőleg tetemesen elősegítendik a fölkelés elnyomását, a nép felfergetése által. E közben ezen zavargások meggátolják a cubai nehézség elintézését, megakadályozván az ama szigetbe tervezett csapatküldéseket. A francia kormányhoz az antillai francia hajóraj parancsnokától érkezett tudósítások szerint, kényelmesen s gyakran szállíthatnak ki a szigetre az Egyesült Államokból jött emberek, s hadiszerek, a felkelők segélyére. A Cubában levő spanyol hajóhad — mint mondják — nem elég erős arra, hogy a partot hatályosan megőrizhesse.

Páris, oct. 12. A Liságaray elnöklete alatt tartott nyilvános gyűlékezés a heves beszédek miatt szétoszlattott; a kifejtett ellenállás miatt üszekütközés történt, minek folytán többen elfogattak. E hó 14-én az összes ministerek Compiègne-be mennek a császárhoz. Valóáan a „Liberté”-nek azon állítása, mintha a kamara a kitűzött határidő előtt hivatnék egybe.

Mint Perpignanból jelentik, Capdevilla követ csapatja 9-én, Catalonia határán megveretett; Capdevilla s több társai Franciaországba menekültek, hol lefegyvereztettek s belebeztettek.

A spanyol kormányhoz 9-én Catalonia, Aragonia s Andalusiából érkezett jelentések szerint, ott a felkelés minden jeitőségét elveszté.

A Poroszország államháztartás állapota is zilált kezd lenni. A pénzügyminiszter oct. 8-án tett jelentést az 1868 diki év eredményéről és e szerint az állami kiadások 14,407,000 tallérral haladtak meg az előirányzatot, mely kiadás egy részben 8,064,500 tallér összegben a mult évi hátralékok fedezését, részint pedig előre nem látott költségeket illet. Az 1870. évre készített költségvetés előirányzat szerint 5,400,000 tallér deficit mutatkozik, mely 164,500 tallérnyi bevételi csökkenésből és 5,235,500 tallér kiadás növekedésből ered. Ezen kívül nagy jelentőséggel bír azon körülmény is, hogy már kívánatosnak látszik a 13 millió tallérba menő állami utalványokat consolidálni.

Legújabb.

Konstantinápoly, oct. 13. A francia császárné ma délután ide érkezett, és a szultán által fényesen fogadtatt. Este diszebed és kiváltság leand. — A „Turquie” egy cikkből tagadja, hogy a császárné utazásának politikai célja lenne.

Madrid, oct. 13. Valencia fölkelő várost csapatok szállják körül; a bejáratok és a vasút őrizet alá vétetnek. Rövid időn támadást várnak.

Páris, oct. 13. A mai hivatalos újság jelenti, hogy a kormány elhatározta alkalmazásba venni a törvény egy rendeletét, melynek fogva a rendőrőrsöket felbatalmaztatnak szétoszlalni az oly gyűllekezéseket, melyek zavarására szolgálnak a nyilvános közbiztonságnak.

Berlin, oct. 13. A „Prov. Corr.” a porosz koronahercegnek Bécsben tett látogatására ezeket írja: Azon szívesen fogadtatt, melyre a porosz trónörökös Bécsben talált, valójában megerősíti azon várakozást, miszerint a császári udvar igen úgy, mint a porosz kormány nagy súly helyezzen a két állam közti régi baráti kötelékeknek ujolagossan bensőbb és szorosabbá fűzésére.

Belgrád, oct. 13. A hadügyminiszter a honvédséget ősi hadgyakorlatokra rendelé be.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

A közönség köréből. *)

Torda, sept. 28. Instálom t. szerkesztő, írja ki levelemet az újságba. Én reformatus ember vagyok Ó Tordába. Nemcsak én gondolkozom így, hanem velem sokan, gazdák, polgárok, asszonyok s még az okosabb gyermekek is, de mi nem is merünk már beszélni, s az igazat egymásnak megmondani. De fáj a mi lelkünk, ha megdondoljuk, hová jutott a mi virágzó ekkleziánk. Nálunk, mint a rossz gazdasszony házában, minden fenekestől fel van fordulva. A tornyunkat egyszer kötéllal akartuk a lábáról levenni, de nem tudtuk; aztán ledült magától, most már haranglábunk van, de nem hallják az emberek a harangszót. A templomunk megvan, de hiába harangoznak, a ki hallja sem meggyen oda. Mióta a jó papunk meghalt, senki sem kívánczik templomba járni. Ha egyszer-kétszer oda ment, többször nem vágyik oda menni. Mióta N. F. tanár úr és E. E. uraknak trafálták Dózsa uratnak kis papnak és tanítóknak, azóta egészen kiesünk a kerékvágásból. Ökemeknek könyvű, mert egyik nem lakik itt, a másik soha sem jár a templomba; de nekünk a nyakunkon van, s nem tudom, hogy rázzuk le, mert hiába próbál akárhol, nem kell senkinek. Nálunk nincs sem iskola, sem buzgóság. Nem is hiszem, hogy több ilyen papi ember legyen az egész országban. A ki ezt hallja mikor beszél a templomban és templomon kívül, egészen elmegyen a kedve a vallástól. Aztán csak hallaná valaki mikor temet, az ember azt hiszi, hogy nem a temetésen, hanem a theatrumban van. Hát hová jutottunk a szép leányiskolával? Ott örökösön báboru foly, nem tanítás. A néni leánykái csufolódnak a kántor leánykáival, a kántoré hasonlóképen, csuf notákat, verseket énekelnek egymásra, lepingálják egymást csufosan az iskola s a templom falára, aztán üszekütköznek. Sokan kivették már gyermekeiket, s inkább az unitáriusok s katholikusokhoz adják, ott nem tanulnak efféle erkölcselen dolgokat. A mi consistoriumunk mind tudja ezt, de nem arra való, hogy segítsenek. Elpanaszoltuk az esperes urnak is a keserves állapotunkat, de őkeime is csak a vallást vonogatja, azt mondja: „elgázitjuk”, „elgázitjuk”, s aztán semmit sem igazít, s mi napról napra mé-

*) Az e rovatban megjelenő cikkekért csak a saját felelősséggel vállal felelősséget a szerk.

lyekben sülyedünk. A mi nyomorúságos állapotunkon csak a segit, ha a sz. ur Isten egy érdemes papi embert vezérel hozzánk, a kit mi megválasztunk, s az legyen nekünk elnökünk, lelki tanítónk, vigasztalónk. A mi az nem történik, nálunk bátran be lehet zárni a templomot. Az Isten látja a lelkünket, bizony igazat mondunk, mert megeseik a lelke a jó református embernek, ha látja, hogy mennek nálunk a dolgok. Kérem a nemes főconsistoriumot, a méltóságos püspök urat s az egész nemes tractust — sokan vagyunk, a kik így érzünk — segítsenek ezen a mi szegény ekklézsiánkon, mert ilyen utor pusztulás a mi végünk, s inkább legyünk katolikus vagy unitárius emberek, mint így maradvá reformátusok.

Egy ó tordai református. *)

*) Az író ismételt kérésére a jóváhagyásra adtuk ki a levelet, de bocsánatot kértünk, hogy némely kitételeket szelídítve, másokat az orthographián módosítva közöljük. Szerk.

Nyílttér. **)

NYILATKOZAT.

Részint a zalathnai bányászgyűlés jegyzőkönyvének híradott önkényli készítői és aláírói, részint az Abrudbányán levő törvényszékek némely bírái, kik, mert egyszersmind bányalázérdeknek, sőt a magánosok szegődött bányaszolgálatában is állanak, általam ezekért a lapokban méltán megrovattak, szövetkezve még olyakkal is, kik részint büntényítőleg keresve, részint orvosi és honpolgári

*) Az e rovatban megjelenő cikkekért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerk.

kütelmeim szigorú teljesítése által sújtva valának, a „Hazánk” 1868. évi 214. számában ellenem kóholt, nehéz rágalmakat tartalmazó cikket írtak alá.

A rágalmazás célját mutatja a rágalmozók minősége.

Ellenük a keresetet nemes Alsó-Fejérmegye Abrudbányán székelő törvényszékénél, egyrésztük ellen már évek óta folyamatban levő keresethez csatolva, f. évi szeptember 7-én beadtam.

Egyszersmind ezen a egyéb sérelmeimet s okozott tetemes méltatlan károsítástomat a magyar kir. igazságügyminiszter ő nagyméltóságához felterjesztve, nevezett törvényszék helyett egy ez

ügyben elfogulatlan, s minden érdeken felül álló, más törvényszéknek kiküldését kértém.

Dr. Weisz József,
orvos-sebész-tudor, műtő, volt honvéd rőpp. főhadnagy.

Távíratí tudósítás a bécsi börtéről.

Okto. 15 én: 5%, Metaliques 100 frt 59.75. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt 68.90. Kamat: 59.75. 1860. Kölcsön 94.—. Bankrészvény 712. Hitelezési részvény 267 frt 253.—. London 10 ft st. 125 frt 20 1/2, kr 126.85. Ezüst 120.25. Cs. királyi arany 5.84 1/10.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 79.25. Temesi 77.50. Erdélyi 75.75. Horv.-Slavon 81.50.

HIVATALOS.

Sz. 26.707. 1869.

Hirdetmény.

A kolozsvári m. kir. pénzügyi Igazgatóság részéről ezennel köztudomásra hozatik, miszerint valamint az ő kebelében, ugyszintén alattos hivatalainál alkalmazott hivatali személyzet számára beszerzendő szolgáló ültőzések czéljából 1869. évi november hava 30-ik napja délelőtt 10 órakor írásbeli ajánlat után árlejtés fog tartatni.

A résztvenni kívánók szabadságukban álland, az ebbeli kötelezettségre vonatkozó különös feltételeket, ezen Igazgatóság elnöki irodájában, hol az illető eljárás is fog az érintett napon megtartatni, a hivatalos órákban megolvasni.

A m. kir. pénzügyi Igazgatóságtól.

Kolozsvárt, 1869 október 7-kén.

Szám 5. 1869.

f. k. alispán.

Haszonbéri hirdetmény.

Felegregy és Szentpéterfalva községeiben a koresma haszon élvezetjog ezen év november 13-án kezdődőleg, az azt követő év szeptember 29-én, két egymást követő időtartamra, az összes birtokosság javára november hó 3-án Felegregy a helyszínen közárverés útján haszonbérbe fog adatni; miről is az illetők értesítettek azon hozzátétellel, hogy a haszonbéri feltételek addig is az alispáni hivatal, vagy Hidalmáson t. cz. Hatfaludi Antl-urnál megtekinthetők.

Dobokamegye felső-kertületi alispántól. Szamosujvárt, 1869 október 14.

751 szám. 1869.

Pályázat.

A nagyszebeni országos tébolydánál az első másodorvosi állomás 700 frt évi fizetéssel, mely öt évi szolgálat után 800 frtra, tíz évi szolgálat után 900 frtra emeltetik, szabad szállással, fűtéssel és egy kert részlet használatával bőltendő.

Pályázók az orvos és sebész tudori oklevelekkel és az elméleti és gyakorlati jártasságukkal, a magyar, német- és román nyelv tudását, igazolól bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket f. é. november 15-ig az alólirt igazgatóságnál benyújthatják.

Nagyszeben, 1869 október 11-kén.

Az országos tébolyda igazgatósága.

Szám 9392. 1869.

Idézés.

Az erdélyi királyi földtehermentesítési alapigazgatóság részéről a nagyenyedi 2-dik számú földtehermentesítést valószínű bizottmánytól alkalmazott segédtséget Török Imre, ezennel felhivatik, hogy miután érintett állomását folyó 1869-dik évi augusztus hó 6-án jelentéstételt és felsőbb hatósági engedély nélkül elhagyván, jelenlegi tartozkodási helyét nem jelentette fel, a mai naptól számított 30 nap alatt szolgálata helyéről engedély nélkül lett eltávozásának igazolása végett, ezen királyi földtehermentesítési alapigazgatóságnál annál bizonyosabban jelenjék meg, minthogy a fenn kitűzött határidőben meg nem jelenése, a kérdéses hivatali állomáshoz való lemondásnak tekintetvén, a fennálló ebbeli fegyelmi szabályok értelmében eddigi szolgálataiból végleges elbocsátása fog kimondatni. A magyar királyi földtehermentesítési alapigazgatóságtól. Kolozsvárt, 1869 szeptember 25-kén.

353. Sz.

Pályázat.

A fernezelyi szülészeti állomás megtűrtvén, ezen állomásra, melylyel a társ-ládából 36 frt évi járulékl van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik. A pályázni akaró okleveles szülésznek felhivatnak kellőleg felszerelt kérvényeiket, ezen pályázatnak a lapban megjelenésétől számított három hét alatt alólirt főorvosi hivatalhoz juttatni.

Nagybányai m. kir. bányakertületi főorvosi hivatal.

(526)

Arverezési hirdetés.

Bánffy Hunyad mezőváros egész éven át folyó koresmajoga, a hozzá tartozó s a város közepén fekvő két szoba és egy kitűnő pinczékl ellátott koresmaházal együtt f. év november 15-kén a városházánál árvereztetetik. A haszonbér az 1870-dik év januárius 1-én kezdődik, s ugyan az év december utolsó napján végződik. Árverezni kívánók az árverezési feltételeket a városházánál megnezhetik, írásbeli felvilágosítások is adatván, írásbeli ajánlatok november 14-én déli 12 óráig elfogadtatnak.

Bánffy Hunyadon, október 8-án, 1869.

FEKETE PÁL, jegyző.

NEM HIVATALOS.

POPP J. G. Gyak. fogorvos urnak

Bécs, Stadt, Bognergasse Nro 2.

Stronsdorf, 21 november 1868.

Három év óta igen alkalmatlan csúszos fogfájással külvődv, a mely összel és télen (a gyakori légmérés következtében) mindig nagyobb heveséggel lép fel, már többször alkalmaztatam piócát a számba, a mitől örkők sok vérvesztést szenvedtem.

Roppant mennyiségű szárvizeket használtam, (részint a helybeli, részint a vidéki gyógyszerárakból), a melyek biztosítottak, hogy az ökl szárvize jóslágra nézve legkevésbé sem áll a Popp-féle Anatherin-Szárvíz megett) de legcsékélyebb siker nélkül; most tehát Önhöz folyamodom, igen tisztelt fogorvos Popp úr, s kérem hogy annak vétele után, nekem egyelőre két üveget, használati utasítással együtt küldjön kitűnő Anatherin-Szárvízéből, még pedig postai utánvét mellett.

Előre is meg levén győződve az óhajtott siker felől, maradtam

hálás szolgálja,

WOHLFAHRT JÓZSEF.

Egy palack ára mint eddig 1 frt 40 kr. o. ért.

Kapható: Kolozsvárt: WOLFF J., Dr. HINCZ Gy. ENGEL J. és BINDER gyógyszerészek és KÁRÁZY J. Tordán: Wolf gyógyszerész. Dézsen: Krémer Sámuel. Devén: Bosniaki és Gergely. Medgyesen: Polbert gyógyszer. Nagy-Enyeden: Oberth J. gyógyszer. M. Váradhelyt: Fogarasi D. és Bucher. Szászvároson: Leonhardt. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer. Sz. Somlyón: R. Tarsa Ign. Kézdi-Váradhelyt: Nagy Jak. b. Bözörnyemen: Lányi J. gyógyszer. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N. Károlyban: Jellinek gyógyszer. Seinyér-Váralján: Gerber gyógyszer. Szébenben: Sill Mih. Müller gyógyszer. Zuhner. Brassóban: Fabik gyógyszer. Jekelius gyógyszer. Anken C. és társa. Károly-Feldvártdt: Wagner könyvtáros. Segesvárdt: Markus F. Teutsch J. B. Misselbacher. Beszterczen: Dietrich és Fleischer. Tergovits Ed. Nussbeck, Textoris G. M. Nyíregyházán: Bacsi B. gyógyszer. Reich, Pavlovich. Balázsfalván: Fülöp és társa. N. Almáson: Beck M. Gy. Sz. Miklóson: Mikó M. Sz. Udeahelyt: Becsi Em. Földvártdt: Temmer E. Brassóban J. v. Müller, gyógyszerész.

Lótulajdonosok és gazdák számára.

Hangok Kwizda állatgyógyászati készítményei felől.

A korneuburgi marhapör megbírálása dr. Swoboda Gusztáv, az insbrucki egyetem érd. állatgyógyászati tanárától.

Alólirt annak belbecsét kellő megbírálás alá vonja, a mely alkatrészeinek pontos ismeretén, s különböző házi állatoknál tett kísérletekből merített tapasztalatot alapszik.

Megpróbált hatása nyilvánul a táptömlő minden bajánál, — a melyek annak munkálansága s az emésztőerők hibás elválasztása által nyilvánulnak; különösen a takonyhártya, de legfőképpen a légmészerek betegségeiben is.

Ezen szer jó lelkiismerettel s teljes meggyőződéssel ajánlatbaik a követ kezű bajokban, különösen azon állattenyésztőknek, a kik orvosi segélytől távol laknak, s a hol némely állat hirtelen megbetegedvén, gyors segélyre szorult.

Szarvasmarhák betegségeinél kitűnő hatása van a tejnek beteges elválasztása esetében, a mely emésztési megbáborgatás következtében, kevés és rossz tej adódhat, a mely emésztési megbáborgatás következtében, kevés és rossz tej adódhat, a mely emésztési megbáborgatás következtében, kevés és rossz tej adódhat.

Lovak megbetegedéseknél kétségtelen hatása nátha és torokmirigyben, gyenge és vesztélyes mirigyben s a roszféregben.

Juhoknál hasznos befolyása van a métekl, s a nedvesség elhárítására, valamint az altesti szervek minden bajában, midőn tevékenységbiány az oka.

Ezenkívül bizonyos gyógyhatása mindhárom állatnemnél a takonyhártya bajában, melyek takonyfolyást eszközölnek, különösen ha lélegzőszerveket találnak; tehát tüdőhurut sat. aztán a csorva minden nemeiben s az ebből származó puffadásoknál.

Dr. SWOBODA GUSZTÁV, az állatgyógyászat érd.

tanára az insbrucki egyetemen.

Kwizda állatgyógyászati készítményei valódi minőségben:

Kapható: Kolozsvárt: WOLFF J. urnál.

Szebenben: Zührer Fr.

Brassóban: Heshaimer J. L. és A. urnál.

Gyertyánfű és fiai urnál.

Segesvárdt: Teutsch J. B.

S. Sz. Györgyön: Benkő és Cantak uraknál.

Övös. Hogy a közönség hamisítványok megtekle ellen biztosítva legyen, kézik csak azon üvegeket és gungyöklöket valódiúnak tekinteni, melyek a korneuburgi kertületi gyógyszerár pecsétjét viselik.

Stein János könyvkereskedésében kapható:

! Uj törvényes munkák!

A szolgabírák és esküdtek kézi-könyve,

utmutató minden a szolgabírák és esküdtek által eszközöklendő törvénykezési s közigazgatási eljárásokban, iromány-példákkal a legujabb törvények, s az uj polgári perrendtartás alapján, átdolgozta KASSAY ADOLF.

Ára 2 frt 40 kr.

Magyar polgári törvénykezési Rendtartás.

Összehasonlító és felvilágosító jegyzetekkel kísért ÖKRÖS BÁLINT.

Ára 3 frt.

SZENICZEY GUSZTÁV

az uj polgári törvénykezési eljárást, és az erre vonatkozó

Iromány példányok

gyűjteményét magában foglaló segéd kézi-könyv.

I. rész: Sommás eljárás

2-dik bővített kiadása 1 frt 30 kr.

II. rész: Rendes eljárás.

Második bővített kiadása 2 frt 20 kr.

Az 1868-dik évi országgyűlés által érvényben hagyott Bélyeg- és illetéki díjszabás,

az 1850-, 1862-, 1864- és 1868-ik években kelt törvényekben foglalt módosítások szerint.

Ára 80 kr.

4-to Hivatalos összeállítás. 1 frt.

Utasítás a községek számára, a népiskolai oktatást rendező

38-dik törvényezikk végrehajtása tárgyában.

Ára 40 kr.

Jogtudományi szemle,

a m. kir. igazságügyminiszterium törvénykészítési osztályának rendes közlönye.

Egyes füzet ára — frt 50 kr.

1/2 évre 2 frt 50 kr.

1/2 évre 5 frt — kr.

Magyarországi Törvények és Rendeleték tára.

Kiegészítő jegyzetekkel. Szerkesztette Ökrös Bálint.

I. folyam 1867. Ára 3 frt. II. folyam 1868. 2 kötet 5 frt 60 kr.

Magyarországi Rendeleték Tára.

Harmadik évfolyam 1869, 10 füzet 3 frt.

11 — 20-ig 3 frt.

Az uj

polgári törvénykezési rendtartás.

Második, az összes függelékl, miniszteri rendeletekl és a bírói ügyviteli szabályokhoz tartozó mintákkal bővített hivatalos kiadás. Ára 1 frt 40.

(511) Zalogházban egy ujonan uj bécsi üveges kocsí eladó. Értekezhetni ott helyt.

(537) (1—6)

A valódi

ors. sz. badalma-

zott legujabb 3 Felső-

ge által kiváltással ki-

tüntetett, az orvosi kar-

tól megvizsgált, sikeresnek talált s eszerféle-

képen kiprobált titkos szer a patkányok, házi

s mezei egerek, vakondok és svábok teljes

kirtására, (melyet sokfelé megpróbáltak ha-

manis utánózni s árulni), hamisítatlan minő-

ségben, Kolozsvárt Fölly és Hutásznél (a

főterem), M. Váradhelyt Fogarasi Demetrius,

Brassóban J. L. Heshaimer, Segesvárdt és

Szebenben J. B. Misselbacher és fainál

kapható. 1 nagy bádog 1 ft, kis bádog 80 k.

Egyes bádog megrendelése is utánvétel mel-

lett gyorsan teljesítetik. Ugyanott kapható

citrom-kencés, egyedül szer a fagyójagok és tyúk-

szem ellen, 1 tégely 50 k.

(527) (2—3)

Eladó birtok.

Alsó Fejérmegye „Hosszutekl” hely-

ségében, mely Szeredahelytől 2 óra távol-

ságra fekszik, egy nemesi birtok koresoma-

joggal örök áron eladó.

Ezen birtok áll egy tágas udvar-

lekből, 6 szellőházból, 53 hold 306 □ öl

szántó, 22 hold 1584 □ öl kaszáló, 2 hold

432 □ öl mívelés alatt levő szőlőből és

72 hold 1268 □ öl erdőből.

Értekezhetni iránta Hosszuteklén Ince

Klára, vagy Kolozsvárt külmagyarutca

33 házszám alatt Ince Teréz tulajdono-

sokkal.

239 16/10 22—26

Első osztrák

Velocipéde-gyárraktár,

iskolával egybekötve.

LENZ C.

Bécs, Landstrasse, Marxergasse N. 9.

készít mindenféle

Velocipédeket

különböző német, angol és amerikai

minták, szerkezetek és felszerelések szerint.

2 kerekűeket fiugyermekek és férfiak

sámára, általános használatul.

3 kerekűeket hölgyek és gyermekek szá-

mára, kertben, parkokban és falun való

basználatul. Legjelesebb minőség mellett

a legolcsóbb árak. Kérem a gyár ké-

sítményeit roszabb minőségű külföl-

dieklk össze nem tévesztetni.

524 3—3

Sz. Udvarhelyen egy férfi- és női-

kész ruha raktár lévén közelebről meg-

nyitandó, e végre egy teljesen szakértő és

külömben is megbízható becsületes jellemű

férfi ruha szabász

illő feltételek mellett kerestetik. Bővebb

értesítést Sz. Udvarhelyt Lengyel Péter-

nél személyesen, vagy levél által vehetni.

A sz. udvarhelyi kész ruha

Társulat.

Alkalom! AZ OSZTRÁK KORONAHÉRCZEGHEZ

Bécs. István-tér 7 sz. Bécs.

Az egész múltévi idény raktára

a vételáron alól végképen el fog adatni,

(11—*)

u. m.

Percallók, setét és világos szintet, rófe 30 kron.

Mohair glaces, legjobb minőségű, rófe 40—50 kron.

Legnobbabb skót poplin, rófe